

SÍNTESI DE LES APORTACIONS SOBRE LA CONSULTA SINODAL PER A L'ETAPA CONTINENTAL EUROPEA

1. Quines intuïcions ressonen més fortament amb les experiències i realitats concretes de l'Església? Quines experiències semblen noves o il·luminadores?

Existeix una gran coincidència a l'hora d'assenyalar que l'experiència tal volta més novadora i il·luminadora de tot aquest procés sinodal que s'està desenvolupant és, precisament, el **camí realitzat** fins ara; un camí que ens està ajudant a reconèixer i a viure la **pluralitat** de l'Església i que posa damunt la taula la necessitat d'arribar a certs **consensos**. Un procés, de més a més, que s'ha anat comprenent no com l'intent de resoldre la totalitat dels problemes de l'Església en el seu conjunt, sinó com un **do de l'Esperit**, que guia i vivifica tot quant es fa. Un procés que ens convida a una **conversió profunda del cor** i ha permès, entre moltes altres coses, la presa de consciència respecte de la **dignitat comuna de tots els batiats**. De la mateixa manera, la present etapa continental s'està veient com una clara crida a **eixamplar els límits de l'Església** amb la finalitat d'acollir totes aquelles realitats humanes i personals que, en la precedent etapa diocesana, ja s'assenyalaren com a clarament **perifèriques** i necessitades d'atenció.

També el **magisteri del papa Francesc** és vist per molts com una llum, essent el **mètode** per ell triat per a dur endavant aquest procés sinodal, una **experiència nova i il·luminadora** en la qual ressona amb força la gran intuïció de continuar avançant en la implementació d'un **nou estil de ser Església** que, finalment, redundi en **propostes concretes** a nivell universal i local.

S'intueix, d'altra banda, la necessitat urgent de **revalorar l'esperit de les primeres comunitats cristianes** que anunciaven amb alegria el **kerigma** i procuraven viure la **comunió**. Per això, més que doctrina, urgeix **tornar a l'essencial** i oferir una evangelització fortament ancorada en el **seguiment** de Jesucrist, amb la finalitat d'anar adoptant el seu **estil i forma d'exercir el poder i l'autoritat**. D'aquesta manera, l'Església, imatge de Crist, ha d'oferir a tothom, sense exclusió: **guarició, reconciliació i alliberació**. En aquest sentit, és important **evitar el desànim** que genera l'empobriment de les nostres comunitats i recuperar un **estil de comunitat** on l'**amor mutu** i l'**acollida** prevalgui sobre tota la resta. L'**escolta activa**, redescoberta en aquest procés sinodal, ha constituït també una llum nova, imprescindible per a poder ser Església d'una altra manera, en afavorir un tipus de **relació** molt més **propera i oberta** entre tots.

Davant el moment especialment complex i incert que vivim com a societat i com a Església, especialment a Europa, s'ha vist clarament la necessitat de **connectar amb les preocupacions, els anhels, les necessitats i les recerques dels homes i dones d'avui**, constatant-se d'importància vital la necessitat d'una **espiritualitat autèntica i sòlida**, essencial per a una vertadera **renovació** de l'Església. No n'hi ha prou de caminar cap a un canvi d'estructures en l'Església si no s'acompanya d'una profunda **conversió interior** i una sòlida **formació**.

Finalment, una experiència il·luminadora ha estat la **gran coincidència** en les preocupacions i qüestions que sorgiren en la fase diocesana: els **pobres**; les **persones migrants**; la **situació de la dona** i d'**altres col·lectius estigmatitzats**; la **deserció dels joves**; la **necessitat de l'acollida i l'acompanyament**; la **renovació del llenguatge**; la **coresponsabilitat real i efectiva del laïcat**, entre d'altres. De què es desprèn que, si existeix un consens tan gran a l'hora d'assenyalar els problemes, tal volta seria possible arribar-hi també a l'hora de trobar, junts, les solucions possibles.

2. Quines tensions o divergències substancials sorgeixen com a particularment importants? En conseqüència, quines són les qüestions i els interrogants que haurien d'aprofundir-se i considerar-se en les properes fases del procés?

En primer lloc, es constata que les tensions **no són sempre negatives**, sinó que moltes vegades resulten fins i tot **necessàries**. Pensem en la **imatge de la tenda** que se'ns proposa en el DEC. Si les cordes no estan prou tibants, hi ha el risc que la tenda **s'esbuqui** damunt els caps dels qui s'hi ha refugiat. Per tant, s'entén que les tensions i divergències, en l'aspecte positiu, són elements constitutius que ens permeten **avançar i eixamplar l'espai**.

En general, dins aquest apartat de **tensions i divergències**, se'n perceben de forma majoritària, les següents:

-Tensió **entre la fidelitat a la tradició i una obertura real a formes renovades** en el llenguatge, la litúrgia i la celebració, la predicació de l'evangeli, l'acollida a tots els col·lectius, més participació del laïcat (especialment les dones) en espais de responsabilitat i en els diferents ministeris.

-Tensió **entre sacramentalitat i caritat**. És a dir, entre un model d'Església de manteniment, perpetuadora i sustentadora d'una organització, uns ritus, i més preocupada pel patrimoni que per les persones, i una Església evangelitzadora, en sortida, oberta a tothom, amb la preocupació màxima pels pobres i els allunyats.

-Divergència **entre l'estil sinodal de ser Església**, que és un repte, i **la manera d'actuar** de preveres, religiosos i laics amb certa responsabilitat, així com de certs organismes eclesials, no gaire sinodals ni democràtics. Sempre hem de partir de la dignitat baptismal com a fonament de la igualtat.

-Divergència **entre la necessitat de practicar una escolta activa i oberta** a la participació i al diàleg per arribar a consensos, i **la presa final de decisions** per part de la persona o les persones amb més poder a les comunitats (generalment, els rectors).

-Divergència **entre el que és l'Església i el que hauria de ser**; i tensió **entre la imatge que en tenen amplex sectors de la societat i el missatge de salvació dirigit a tothom, sense excepció, que ofereix**. En aquest sentit, l'Església no hauria d'associar-se amb cap ideologia, sigui del caire que sigui cercant en tot més allò que ens uneix a la missió de Crist que allò que ens en separa.

De tot això, es dedueix la necessitat d'avançar cap a un **model** i una **forma de ser Església** on cada persona pugui trobar la seva **IDENTITAT**, el seu **LLOC** (sentit de pertinença), sentir-se **ÚTIL** (missió) i saber-se **EN CAMÍ** (procés de creixement, formació, etapes).

És imprescindible aprendre a viure en l'**equilibri** i en la **integració de les paradoxes** de la vida humana i de la vida de l'Església, rebutjant **lectures simplistes, contraposicions artificials i divisions inútils**; lluitant sempre per cercar i trobar **solucions integradores**, mantenint una **fidelitat creativa** a "*les arrels i les ales*" que ha de renovar-se cada dia. Per això, és d'importància vital assumir en cada dimensió de la nostra vida la part d'**ideal**, la **necessitat de conversió**, la **projecció sempre renovada de la fe** en cada etapa, situació, circumstàncies i lloc: **prendre allò bo, purificar allò negatiu, avançar sempre** cap a noves concrecions en la vida i missió de l'Església.

3. Mirant el que sorgeix de les dues preguntes anteriors, quines són les prioritats, els temes recurrents i les crides a l'acció que poden ser compartides amb les altres Esglésies locals de tot el món i discutides durant la primera sessió de l'Assemblea Sinodal l'octubre de 2023?

En primer lloc, es percep la prioritat de posar en pràctica les propostes del **Vaticà II**, revalorant la **dignitat baptismal**, caminant cap a una eclesiologia de **poble de Déu** i de **comunió** a partir de l'**escolta atenta de les Escriptures** amb la finalitat de **discernir** allò que ens diuen en el context actual.

Cal virar d'una **pastoral de conservació** (centrada en l'administració de sagraments i la conservació d'estructures i tradicions) a una **pastoral per a la missió** (que promou més l'espiritualitat, el sentit de comunitat i de missió).

D'altra banda, un altre dels temes majoritàriament recurrents és el clamor amplament compartit sobre la incorporació del **laïcat**, i especialment de la **dona**, en els diferents ministeris que necessita la comunitat, tant en la **presa de decisions**, d'**evangelització** i predicació de la Bona Nova, com en els altres **àmbits eclesials**, que poden ser sotmesos a un **nou replantejament**. Cal promoure la integració de laics creant **ministeris estables**, i, si cal, remunerats, en àmbits pastorals, d'evangelització i catequesi.

Tenint Crist com a Cap i a imatge de la tenda expansiva i en moviment que ens presenta el profeta Isaïes (cf. Is 54), l'Església ha de ser **inclusiva**, amb capacitat de **ser present** en cada època i cultura, atenta sempre als **signes dels temps**. Per això, s'insisteix en la necessitat d'**aprendre a ser Església d'una altra manera** i obrir-se amb més valentia als **col·lectius allunyats o marginats**, pobres i migrants, joves i vells, situant-los **en el centre** de tota acció pastoral i **integrant-los** en les mateixes estructures eclesials. Així mateix, cal avançar en el que es refereix al **diàleg ecumènic** i amb altres **tradicions religioses**.

També resulta imprescindible la **formació**, tant de persones laiques com de sacerdots i religiosos/es. De la mateixa manera, cal un **replantejament seriós** de la formació que s'ofereix als **Seminaris**, perquè els preveres, des de la seva identitat sacerdotal, siguin capaços de **respondre** a les noves situacions i realitats que es plantegen avui. Igual de necessària és la **formació en sinodalitat**, promovent, també, la formació d'agents en aquesta matèria.

Resulta igualment essencial i urgent, entendre el **lideratge** en l'Església com un **servei** realitzat amb **amor** i en **humilitat**, a l'estil del Mestre, imitant-ne la manera d'exercir l'**autoritat**. Cal plantejar-se amb molta serietat de quina manera pot assumir-se més **tarannà i sensibilitat democràtics** en les estructures eclesials i com fer **efectiva i real** la tan proclamada **coresponsabilitat**, evitant el **clericalisme** i la **passivitat** tant de sacerdots com de laics.

S'insisteix en l'actualització i la posada al dia del **llenguatge**, especialment de la **litúrgia**, simplificant-ne les formes i fent-les comprensibles i accessibles a les persones d'avui.

S'estableix també com a prioritari un canvi en les **estructures eclesials**, que haurien de **simplificar-se** i estar sempre al servei de l'**evangelització**, raó de ser de l'Església. Amb la finalitat de fomentar la pertinença afectiva a l'Església i l'hospitalitat, a les parròquies hi hauria d'haver vertaderes **comunitats**, amb espais d'**acollida** i de **creixement en la fe**.

Es considera prioritari activar els **consells parroquials** d'una manera realista, o bé, activar una altra casta d'**instàncies o plataformes de sinodalitat**. Les persones laiques i els ministres ordenats han de treballar conjuntament, i, amb aquesta finalitat, els consells pastorals han de constituir espais de **diàleg** i **discerniment**, i tenir caràcter **decisori**.

És necessari valorar el **paper positiu** que a nivell **social** exerceix l'Església a través de les seves múltiples iniciatives i dels seus recursos d'ajuda als més vulnerables. És prioritari mantenir el sempre difícil **diàleg** amb tothom, sense perdre ni deixar d'oferir, per això, les nostres **conviccions, identitat i essència**.

Finalment, es constata la necessitat de plantejar una **profunda reflexió** sobre **temes més complexos** com el **celibat opcional** dels sacerdots, **l'accés al ministeri ordenat d'homes casats**, el **diaconat femení** i el paper dels **sacerdots secularitzats**.

En definitiva, la gran prioritat és **retornar a les arrels**, a Jesús i al seu evangeli, i des d'aquí, **viure realment l'esperit sinodal: escoltar, acollir, discernir, decidir i caminar tots plegats, en comunió, per dur endavant la missió** que el Senyor ha encomanat a la seva Església.